

כדי ינות י / ר ג ל
הכנסת

ש.ל.

ס ר ו ט ו ר ל סס' 15 / ב

מישיבת ועדה השירותים הציבוריים, שהתקיימה ביום ד',
ט' בניסן תשי"ג - 25.3.53, בשעה 11.00.

נוכחיו:

- א. אלממן - היו"ר
- ט. כהרית
- ב. כצנלסון
- י. ניצני
- ד. נצר

מזמנים:

- י.ש. רוזנברג - סגן שר הסעד.
- גב' צביה חיות - מנהלת המדור לבטי חנוך מיוחד ולהדרכה, מטעם משרד הסעד;
- גב' הוטנר, מטעם משרד הסעד;
- גב' נ. בלון, מטעם משרד הסעד.

סדר-היום:

המשך הדיון בשאלת מבנה משרד הסעד.

היו"ר א. אלממן:

אני פותח את הישיבה.

לפני שנחיל בהמשכת הדיון מאתמול, ברצוני להביא לחשומה החברים, כי אתמול התנהלו שיחות פרטיות עם חברי, וגם אחי שותחי הגברות חיות והוטנר, והן פורר את הבעיה שידושה לכולנו, - שמקציהם בתקציבם ומבקשות עזקה מאתנו. אמרתי להן, כי עד הפגרה תתקיימ ישיבה אחת בלבד, והיא זו של בוקר זה, והוסכתי כי את הן רוצות לבוא ללא החויבות, בבקשה. בקשתי מהן להגיש לנו מכתב המסביר לנו את הבעיה בה הן מדברות, והן הגישו לנו מכתב כזה.

את אינן מתנגדות לחבריהם; אני מוכן להזמין את הגברות הללו לזמן מה, כדי לעמוד על הדברים.

ה ד ו ל מ
להזמין את הגברות חיות והוטנר להשתתף בישיבה.

גב' חיות:

במבליה של תקן העובדים בבטי חנוך מיוחד, אנו נותניהם תמונה ברורה על המצב במוסדות, בסוף שנת 1952/53, הצעה מחלקת הכספים לשנה החדשה, הצעת האוצר לקראת שנת התקציב החדש, וההפרש בין הצעת האוצר למצב הקיים. הצעה המוגשת כאן היא הצעה מכסימלית של מה שהוסכמה בין הדורשים ובין המחלקה הכספית של משרד הסעד ושל האוצר. יש כאן קיצוץ ניכר.

אם נדבר על מוסד מסויים, אזו אנו רוצים
שלא נושר לו מאומה, כלומר שמוסד כזה יריך להיסגר.

המוסד כפרייבנה, במקום הצעתנו 15
עובדים, בנה הצעת האוצר לאשר עובד אחד בלבד, כלומר להבטיח שומר
לשמירת המקום.

השאלה היא, באיזו מידה אפשר להסתדר כך.

ב. כנגלסון:
הקיצוץ הוא לא ביחס לכל המוסדות האחרים
כמו: "מסילה", "עמידות".

מדוע, למשל, עבור "מסילה" בקשו 15 עובדים,
ומדוע אישרו להם את כל 15 העובדים? את "כ המוסד "עמידות", בקשו 23
עובדים, ואישרו להם את כל ה-23? לעומת זה, "ביח-הנערה", בקשו 23
עובדים ונושר להם 18 עובדים. מהו ההבדל כאן?

גב' חיות:
שני המוסדות, כפר יבנה וחרשיה אלמיה חיפה,
הם למעשה רק בהתהוותם, כלומר, הם הולכים
ומתגבשים, ומספר העובדים שם איננו נקוב.

היו"ר א. אלמון:
בראיוני לבקש להסביר לי סעיף-סעיף מהמגלה.
כי ברצוני לעקוב ולדעת מהו בגדר האפשר,
ומהו בלתי-אפשרי, משום שאנו מריכים להסיק מסקנות ואולי נצטרך גם
להמליץ.

גב' חיות:
ברצוני להקדים ולומר כמה מלים: הכנח
התקן הזה דרשה עובדים מקצועיים מדוייקים
מאד. עשינו זאת עם מומחים, ואח"כ אבאנו אותו במני המורוח הפנימי
שלנו, ובמורוח זה קיבצו לנו. רבזה ראינו פגיעה קשה מאד. כי אם
למלא את המיטות הזה ביטילות והאומן מכסימלי, הרי דרושים לנו עובדים.
וקיצוץ זה החבטת ב-10-15 אחוז. אח"כ חל קיצוץ נוסף מטעם האוצר,
ושם הוא החבטת ב-15-20 אחוז.

"רוחמה" - זהו המוסד היחיד לילדים
דקמיביים, והפניה אליו בתדשים האחרונים היא גדולה במאד מאד.
עומדים 2,5 ביתנים ריקים, ואין כל אפשרות לקבל את הילדים. אחרי
היאבקות קשה קבלנו במקום 69 עובדים, 65 עובדים. כמובן שנוכל לקיים
מוסד זה לפי אותו מספר ילדים שהיו עד כה.

חרשיה אלמיה ירושלים חל קיצוץ קטן.
ההבדל הוא בעובד אחד.

חרשיה אלמיה חיפה - הפעולה שם עדיין
לא התחילה, ומתנהל מו"מ עם עיריית חיפה, ומאד יחכן שאנו נייעזר על
ידה. אנו מקווים כי בקיץ זה מוסד זה יעמוד על חלו, כי הוא ייבנה
בצריחית. הילדים ישנם, אעפ"י כן בעיה זו איננה רחוקה ברגע זה.
ולפי התקן של השנה, מוסד זה לא יקום השנה. עיריית חיפה תוכל לעזור
לנו בשאלת המגורש. ואם התקן יאושר, הרי נוכל לפתחו בעוד 2-3 חדשים.

"מסילה" - זהו מוסד של המתכלות.
הצעתנו היתה ל-18 ואושר לנו 15 עובדים.

ב. כנגלסון:
האם נכון, שמספר הילדים שם הוא
45?

גב' הוטנר:
למוסד זה אומי מיוחד. הילדים באים
והולכים. זוהי תחנת מעבר, ומתוך כך
קשה לקבוע את המספר המלא של הילדים. ילדים יוצאים, ילדים נכנסים.

עכשיו יש ילדים רבים המתכיה בעוד, ושומם הנוער נמנע מלסלוחם
ל"מסילה" מחוץ חשש שלא יהיה מקום עבור החלשיה. אנו יכולים לומר
זה לא 45 ילדים, זה בודאי שישנה 40 ילדים.

דוקא במוסד כמו "מסילה" יש צורך בעובדים
רבים וביותר מאמנים, על מנת לייעור הורי מסוייה. ילד חדש איננו
מאמיר בגיקוריה. עומם העבודה הוא רב במוסד זה.

גב' חיות: "עוגן" - במוסד זה בקרחת.

למוסד זה בקטנו עבור 70 ילדים 24 עובדים,
ואילו האוצר הוריד מהתקן הקיים והטמירו על 18 עובדים. זוהי עובדה
בקצוץ דרמטי למדי. קצוץ זה מראה לנו שהגישה לא הייתה גישה אנושית
מקצועית. היה לנו עד כה תקן של 26 איש על 70 ילד, ועתה אנו עומדים
על מספר של 24 עובדים, אשר בקושי רב נוכל להתפק בהם.

עבור המוסד עוגן אנו עומדים בתוקף על 6 עובדים
נוספים.

"חברת נעורים" - על 90 ילד שהיו לנו עד כה
עבור 26 איש, ואילו השנה קובעים לנו 20 עובדים.

גב' הוחנר: בתקופות מסוימות, המוסד נל לא היה מלא למי
התקן. חזרנו והמרנו שקשה לנו להשיג את
המספר הנל המתאים למקומות אלה. לפיכך נמצאנו: יש לנו עתה, אנו עומדים
על 26 עובדים והגזברות שלנו קבעה 24 עובדים.

אנו עומדים על 4 עובדים נוספים עבור המוסד
"חברת נעורים".

גב' חיות: "מכורה" - עד כה היו שם 60 ילדים, ועכשיו
יהיו 70 ילדים. אישנו לנו 16 עובדים, ואילו
אנו עומדים על 22 עובדים, זהו המספר המינימלי של עובדים, כי המימון
בגיל רך דורש חשומה לב מיוחדת.

עבור המוסד "מכורה" אנו עומדים בתוקף על
6 עובדים נוספים.

"עמידות" - לגבי מוסד זה אין לנו תביעות.

"ביח"הנערה" - על 50 נערות היו לנו 15 עובדות.
על 90 נערות אנו עומדים על 23 עובדות לפחות.

אנו דורשים 5 עובדים נוספים עבור "ביח"הנערה".

כפרייבנה - מנימיה זו תהיה מוכנה בתודש אפריל.

"אווה" - זהו מוסד מיוחד למעוטנים.

כלומר, אינכם מוותרים על 21 עובדים בטק"הכל.
הי"ר ג. אלמון:

גב' חיות: יש לנו עוד תביעה שלמעשה עדיין לא מצאנו לה
בימזי. הילדים שלנו הם בבחינת ילדים חוליים
נפש וחולי-רוח, וכך יש לנו צורך בעוד 3 עובדים חלקיים "מיים" להדרכה
תוך מילוי חפקידה. כאן יש צורך במסיכיאטר מומחה, עובד סוציאלי
שהיה גם כן מסיכיאטר. תוך כדי עבודתם זו, אנו יכולים להרוץ את
חינוכם של הילדים ע"י מוסיקה וכו'. זוהי תביעה אנועה מאד, וזהו
לדעתנו, קובע את גודלו של כל ילד וילד.

שירות ומבחן מלפל ב-8000 ילדים, אך הוא מקיף רק 2000 ילדים, וזאת בגלל חוסר הכוחות מסיקים.

גב' הומנר:

כמה מהם היו צריכים להיות בתוך המוסדות?

היו"ר א. אלמון:

2500 ילדים בערך.

גב' הומנר:

בהתאם למבליה, המספר שמופיע הוא 810 ילדים, וזהו שליש ממספר הילדים הזקוקים למוסדות.

היו"ר א. אלמון:

ד. נצר:
ראשית דבר, החקציב מוגדל למעשה ב-50%. יוקר החיים לא ענה על שאלת היוקר. אבל החקציב הזה. ואני רוצה לראות את הקטנת החקציב ולא הגדלתו. שר האוצר הסביר לי שתוספת היוקר לא הוכללה על כל המשרדים. משום כך נראה לי שהחקציב הורחב במידה מה.

(ב) החקציב הנוכחי הוא רק להחזקת עובדים.

עבור החזקת אלמנים וחרשים במוסדות; הוודיה של מו. יש גם עיריות במסגרת זו, התומכות תמיד למוסדות כגון אלה. הייתי רוצה לקבל תשובה לשאלתי זו.

(ג) ביחס לנוער עברייני. המסתי שיתח עתה שר המשטרה, בה הוא אמר שמשרד המעד איננו עונה לכל הדרישות של העבריינות. דבריו אלה נראה היה, ששר המשטרה מאשים כאילו את משרד המעד. יש לברר את כן, שאלה זו.

גב' בלור: ארשה לעצמי להעיר כמה דברים ביחס לחקציב:

המחלקות הכינו את החקציב פתוח או יוחר, ולא יכולנו להציע את ההכרחי משום שיזענו שלא נקבל את זה. יצא אצטוא, שאסכומים הם למעשה כל הסכומים שנחוצים לנו.

(ב) בקשר לעבריינות. ב-1931 גב' סילד המנוחה, התחילה בעבודת המוציאאליה, ואז התחילו לדבר על הטיפול בעבריינים אפיריים. גם הממשלה המנדטורית הוציאה את המוסדות שהיו תחת חסות המשטרה והעבירה אותם למוסדות מיוחדים לבריזנים אפיריים. השופט איננו נותן עונש לילד, אלא, הוא מחפש את המטרה החינוכית עבורו. נכון, יתכן ולא עזנו די בשטח זה, אולם אין זה המקום לויכוח מדוע עשינו פתוח מדי או יותר מדי.

אם לצאת מתוך השקפה, לחפש דרך להצטרף למוסדות על סמך מיסולנו, אזי חושבני, שדבר זה צריך להיות במסגרת המעד.

בביה סוהר צריך להיות על כל אמיר עובד אחד, ואילו אנו מבקשים כאן על כל 3 אסירים עובד אחד.

השאלה היא אם משרד המעד משיג השתתפויות. אנו משתדלים לקבל ולהתחייב מסימליות לחרשים אלמים.

שהחורים אינם מלחחפים בהתקן גם במוסד "רוחמה" יש לנו ילדים. יש לנו ילדים שפוטטים, שאולי ע"י שינוי החוק נוכל לקבל השתתפויות של הורים או קרובים. אפשר לתקן את החוק שתהיה השתתפות מאד קרובים.

היו"ר א. אלמון: אולי אפשר בהזדמנות זו לבקשכם לזרז את הגשת הצעת החוק?

גב' בלוד: חבר בגיל גן, בלשכות הסוציאליות מהווים בקירוב 5000 ילדים. ב-10 מרכזים העבודה נעטיח ע"י 53 עובדות סוציאליות. נוסף לזה במסגרת של משרד הסעד יש שורה של פעולות סוציאליות. לצערי הרב, לא היו די כספים בעבר בשביל מיחוז שיקום הנוער.

יש לנו 550 נערים הנמצאים במימון של 8 שבועות עד 5 אחת"א. הם מקבלים לימוד עבודה בבית-מלאכה, בסנדלריה ועוד. ואם יהיו אמצעים ברשותנו, נדע כיצד לפתח את הפעולות.

היו"ר א. אלמון: אנו מודים לכן על המברותיבן.

שמענו אתמול את סקירתו של סגן שר הסעד לפי המכירה הזו. את יש לחברים שאלות או הערות, בבקשה.

ד. נאור: אני רוצה לקדם בברכה את היעושי הדרך של משרד הסעד לעובת המצב.

ברצוני לדעת, אם משרד הסעד לקח בחשבון את אותה החלוקה שיכולה להיות גם בשירותים אחרים כמו: תינוך, גריאות. גם במשרדים אלה אין העבודה מרכזית כל כך. ואותה עבודה יכולה להיות בשירותים אלה.

(ב) באגף שירותים סוציאליים, יש רשויות מקומיות. כלומר, קיים מימון ממעט המשרד עם הלשכות המחוזיות. ברצוני לדעת כיצד זה משתלב עם המחוז? מהו הקשר בין המרכז והרשויות, ואם אין כאן כפילות?

(ג) ברצוני להפנות את תשומת לבכם, ולא פעם דברנו בוועדה זו, על החלק התחוקתי של הסעד. ברצוני לראות את ההצעה הזו. אנו נתקלים מדי פעם בקשיים עצומים משום שחברה לנו חוקת הסעד.

(ד) ברחובות העיר מסתובבת פושטי יד רבים. ושוב נאמר לנו כאן, שאין חוקים ברורים בשטח זה.

(ה) נגענו בבעיה אחת, והיא בעיית מוסדות ציבוריים נחמכים. זהו אחד הדברים החשובים ביותר שאנני עומדת על כך. עוד בראשית כהונתה של הכנסת הראשונה, בהיותנו עוד בחל-אביב, קבלנו תאור על מוסדות אדקה, בחי-יחומים שונים בחל-אביב, שהם איננו מקם המפורסמים כל כך, וגם על בית היחומים "דיסקין". זה לא רק מוסד נחמך, אלא המדינה חייבת לתת את דעתה על כל מוסד גם אם לא נחמך על ידה.

קיימים צריכים להיות /שירותים סוציאליים, כי מתוך שמירה ציבורית, על הצד המקצועי, הציבורי וכו'. מוסדות סוציאליים אלה יקוימו. כי אחרת, זה ארגוני נשים וכו'.

(ו) לא ברור כאן על הקמת המועצה הסוציאלית כפי שמענו זאת מפי הכנהל הכללי של משרד הסעד. ברצוני לדעת מה נעשה בהרחבת הפעולה בשטח זה.

(ז) אתמול קבלנו הסברה ביחס למחסניות. מדוע מחסן ההלבשה וההנעלה הוא בנסרד? ביטוח לחוד ומחסן-לחוד.

(ח) בית ספר סוציאלי. אני מבדילה בין בית-ספר סוציאלי, קורב והשתלמות. אמרנו, כי בית הספר צריך להיות בית ספר גבוה. אני השתתפתי בכינוס שהתקיים בפריז, ושם נאמר, לאף הודגש שביח ספר סוציאלי יהיה על סמך השכלה גבוהה. אנו צריכים לחנך את כולנו

וגם את הממשלה, להביא לידי העלאת מעמד של השירות הפרטיאלי.

לאוניברסיטה יש כעת חבניות של דאנטרליזציה כדוגמת בית הספר לרפואה, כדוגמת בית הספר לחינוך. ברצוני לדעת אם גם בשטח זה ישנו איזה שהוא מבקע עם האוניברסיטה לגירור הקמת בית ספר גבוה, אשר יעלה את המקצוע מתוך הפרטסקטיבה שלנו.

השירותים הפרטיאליים: אני מושה לעממי להפריד בין הטיפול לתושב הוותיק לבין הטיפול המוגש לעולה חדש. אנר נמצאים עתה בשטח של עליה, וכמובן אין הצדקה שאנשים הנמצאים כאן 2-3 שנים יקבלו את אותו הטיפול שמקבל העולה החדש. הרי השירות הפרטיאלי המוגש ל**עולה חדש** שהוא יום הסתרסתו בתוך צריף להיות שונה לגמרי מאותו מי יול המוגש לאדם הנמצא בתוך 2-3 ונשר הוא מושרד פחות או יותר.

ביחס למחלקה לטיפול בילד. ברצוני לדעת מהו התפקיד של המרכז, האם התפקידו הוא רק לפקח?

מגן שר המעד י.ש. רוזנברג: התפקידו הוא פיקוח וחינוך.

ד. נצר: מהו הטיפול לילדים במעונות יום? יו"ר ועדת החינוך, גב' פרסיץ, מציעה את השתתפות משרד המעד.

גני ילדים ומעונות יום לילדים בגיל רך עלולים להתעורר, משום שבמשרד המעד אין גני-ילדים ומעונות יום. זאת קיימים מעונות יום, אזי זה צריך להיות מחקטיב משפחות הילדים.

לעומת זה, נדמה לי שיש צורך להכניס את הטיפול המדוע. זהו טיפול כדוגמת הגשת הרפואה ללני המכה. וחושבני, כי בשירותים סוציאליים צריך להיות סעיף כזה.

הוספתהי מצד כשרואיתי שהיתה נמיה להעביר את המוסדות הפגוריים למשרד המשרה.

ביחס לתחנות היעוץ המשתייכים לד"ר פלג, מדוע מעבירים אותן לחלק הרפואי?

לדעתי, מוסד כמו "רוחמה", יש להעביר למשרד הבריאות.

י. ניצני: בעקבות דבריה של הברת הכנסת נצר, ברצוני לברך את הגישה של משרד המעד על התכנון בביצוע העבודות המוטלות עליו. אני מקוה שהטיפול יהיה מזורז יותר.

בתחילה הישיבה דובר על ניצול רגש ההתנדבות לא רק אצל עם ישראל בגולה, אלא גם בארץ. אני סובר שמשרד המעד צריך ליטול יזמה זו לידינו. אני יכול למסור לכם פרט אחד מעניין, והוא איך יהודים סלוניקאים פתחו מטבח זול. אדם אחד תרם סכום ניכר למטרה זו, ועתה הוא בעל קרן של 150 אלף לירות. דוגמה זו נחתתי, ואני באוח שיש דוגמאות שונות ולא מעטות, וזה מוכיח שאפשר לנצל את התנדבותם של חוגים רחבים אצל אחינו בני-ישראל בגולה.

החלשתי מאד מהדבריה ששמעתי על 900 חולי נפש המתהלכים ברחובות קריה. מדוע לא ימצאו מצילים לאומללים הללו? זוהי בעיה קשה מאד, ומשרד המעד צריך ליתן דעתו עליה.

ענין מושמי-יד גם כן מעורר רגישות ודמורליזציה בארץ. בענין זה צריך להחיש את הגשת הצעת החוק.

ביחס לטרכוזים מחוזיים, אזי מחוז חל-אביב
בודאי יקיף את כל האזור מחל-אביב עד אילת. ובשטח זה קמים וחולכים
כפרים חדשים. לפני זמן מה קראתי בעתון רטרטג'ה על כפר אחד, מסלול,
שהמטבח שלו להזנת ילדים נמצא במצב מאד מאד רע. העתונאים שבקרו שט
ראו את האוכל הוא דל מאד. ברצוני לדעת, אם יש חוץ מהמדריכים, אם
יש מיפול כל שהוא, מיפול סוציאלי, הדרכה או בהזנת ילדים או במידור
הבית או במיפול הילדים. כידוע, 60-70 אחוז מהישובים הם ישובים
של עולים חדשים ובעיקר מעולי המזרח. ולדעתי, אנו צריכים לפתח
הרגלים של חי היגינה וקנינים.

הינו"ר א. אלמנו:
ענין הדאגה לילדיה. המגמה צריכה להיות,
להחיל את כל המעמסה והדאגה על הרשויות
המקומיות. זהו מצב הדברים בכל ארצות העולם. ע"י דצנארליזציה
מחסנה המשרד המרכזי לארגון ויזמה. בכל השטחים אצלנו, ובעיקר
בשטח זה, יש מחלה כזו שאנו רוצים לעשות הכל בעצמנו. לדעתי,
בתקציב שעומד לרשות המשרד המרכזי אי אפשר ליזום דברים רבים. אולם,
הדברים יכולים להתקיים על חשבון אחרים. אתן דוגמה: בעיית הזקנים.
יש בארצנו מושבי זקנים. הסטנדרד שלהם ירוד מאד, ורק מי שמוכרח
הולך לטמ. אך אין זה מקום שהזקן יכול לבלות את זמנו שם. כידוע,
אם אחד או אחרת יכולים לדאוג ל-10 בנים, אבל ההימך, 10 בנים אינם
יכולים לדאוג לאב זקן אחד.

חי' זקן במשפחה, מערער את חי כל הבית,
כי הזקן איננו מוצא לו מקום, אני בוחן שאם משרד הסעו היה נוטל
יזמה בכיוון זה - וזה באמת חפידו - היו באים אמצעים כספיים למטרה
זו, ומשפחות רבות היו נוחות בעין יפה. לדעתי, יש צורך במספר
ניר של מוסדות כאלה, וזה היה פותר את בעיית הזקנים למרות שזה יהיה
לא על חשבון המדינה.

אני רואה שטחים אחרים שיש ליזום אותם, ולא
דוקא בשטח זה שהזכרתי לעיל.

זאת ועוד: ישנם יהודים רבים בגולה, הנושאים
את עיניהם לארץ, ולהם אמצעים כספיים. לדעתי, אפשר לעורר יזמה גם
בזו, ואני בוחן שדבר זה היה גורר צוואות. משרד הסעד צריך
להשקיע קצה מכספו וממראו (לא יותר מ-1=2 אנשים יעסקו בשטח זה),
כי אז דבר זה היה נוח מקום נכבד מאד בארץ.

בשאני רוצה להמשיך את הרעיון של כל מיני
מוסדות, שקיימים ושאין קיימים, הרי שוב אני חוזר למה שאמרתי - שהמדינה
לא תוכל להחזיק בהם. וכך יש צורך למצוא כיצד להעביר אותם על חשבון
אחרים.

באחת הזמירות שלנו דברתי, ועכשיו ברצוני
לחזור ולדבר שצריך לקדם ולפתח את היזמה הפרטית. בארצנו ישנן נשים
רבות בלתי-מאורגנות, אשר יש להן זמן רב. לדעתי, אם המשרד המרכזי
של משרד הסעד היה מייזם, ומקשר האות אל חברתה, על מנת ליצור פטרונות
כאלה, כי אז דבר זה היה משחרר את המדינה מבחינה מנגנונית, ורבות
היו מתנדבות.

בהיותי בחו"ל, נתקלתי ביהודים רבים שתורמים
לכל מיני מטרות. רבים עושים זאת מרצונם הטוב. לדעתי, אפשר לקשר
פטרונות כאלה, ובאופן הזה אמצעים רבים היו יכולים להימשך אלינו.
וטוב, זהו ענין של יזמה וזרגון. אני חושב, שאם סעיף זה אפשר לכלול
בסעיף קשרי חוץ.

תכנון: כאן דרוש שיהיה מכון לחקירות כל
הבעיות הסוציאליות כדי שנדע כיצד לטפל בהן, מה יהיה היקפם וכו'.

חוץ מזה, יש צורך לשים דגש בכל המיפול
בשאלות הטיחות.

סגן שר הסעד הזכיר את ענין מוסדות הצדקה.

מוסדות אדקה מגיעים לאלכיים, זהו גורם כנ ענין נכבד למדי. לדעתי, יש צורך במיקוח וזרזון הדברים שהזכרתי כאן.

ב. הצולקונו:

אני מצטרפת לאותה הברכה, על ריכוז העבודה האזורית. דבר זה ישחרר ודאי את המנהל מעומס יומ-יום, וזה יתן לו האפשרות להתרכז על שימור מעולות הסעד, על בעיות התועה, בעייה שתלויה בה כל המשרדים, ואולי המזינה כולה.

פניף השיקום או התעסוקה: ברצוני לדעת את עיני קשר עם משרד העבודה, ואת השגור במשרד הסעד על בעיית תוספת היוקר, דבר שנעשה בצורה רחבה מאוד. בתוספת למשל, בעייה זו נפתרה באופן גורמטי, ותוספת היוקר שולמה.

על השיטה "סימונסון דה-סמיל" (מבט משפחתי) אפשר ללכת. הילד שיוולד למשפחה חסרת המצעים, איננו צריך להיות למעמסה המשפחה, ואף ל"י עממטח הילד, לא צריך להוריד את סטנדרט המשפחה. כי ע"י הורדה זו, נעשים קרובים מאוד למקרים סוציאליים, והזו הם נופלים ושוב הם ימבירו על משרד הסעד, וזהו גורם לבעייה תקציבית קשה מאד.

ברצוני לעמוד על ה"רבי סימטר". כאן קודרים דברים בלתי-נעמים, שאשה איננה יודעת למלא בילדה. הייתי מליעה לקיית קורסים מזורזים של 4-6 שבועות, ונשים אלה יקבלו תעודה, ועל סמן תעודות אלו הן תקבלנה עבודה בסימול תינוקות.

נוצרת בעייה של אם אחרי הלידה יש לנו מוסדות כמו נוח-אם, ורק יהידות מגולה הגיעו לשם. חושבני, שכל אם צריכה להיות מוסמכת במיסול תינוקה, שאם לא כן, שתינחן עזרה לאשה היולדת, וזה ישלם מבחינה תקציבית בזה שלא תגדיל את אחוז האינבלידים בארץ לגבי העמידה.

ג. כפריות:

אני חוכרתה לציין, כי עד עתה, אחר הליקויים שלנו בכלל הוא, ענין הסתבת, ודבר זה נמצא במשרד הסעד בפרט. עובדים חדשים רבים עד אשר מסתדר איזה שהוא ענין.

בענין הדצמטרליזציה, הכוונה היא למנוע כפילות, לצמצם את המרוק ולזרז את הפעולה. זה אומר שהטיקר הוא הביצוע של הפעולה.

מרבית המועצות שלנו מורכבות מהישוריות החדשים, מנשלי מעברות. כולם חמרי יכולת לשלם מס כל שהוא. מצד שני, זה מחייב מקצועיות של קובציה במקום, זה דורש חמשה יסודית של עובדים.

אנו עדים לעבודה מעציבה מאד, והיא ש-200 אלף נפש נמצאים עדיין במעברות. מי שיכול היה לזאת, יצא. יש מספרות נחשלים פאד, ואיננו יכולים לזכות עצמנו בכך. אני אומרת, שלא אהבל נעשה ע"י הסף. אם הן אני אומרת, שנוכח עובדה סטטיבית זו, איננו יכולים להתלים על דצמטרליזציה, כי עוד לא הגענו לזה.

ישנם עוד סעיפים חשובים מאד: אינני יודעת את החיבנה המדוייק, אך אני רוצה פה תכנון שהוא מבחינה תיאורטית, חשוב מאד.

מר אלממן סיפר ואמר, שצריך להיות פטרונז, צריכה להיות יזמה צבורית. אני אומרת שמבחינת יחסי צבור, מבחינת הסבר אלמנטרי, כל זה לא ידוע לישוב, כל זה לא ידוע לאלה אשר קבעו את התקציב ואשר קיצצו בתקציב. מדוע הרדיו שלנו איננו מקדיש מאומה על הפעולות הסוציאליות? לדעתי, המחשבה הציבורית הזו, קודמת לכל החינוך הסוציאלי.

בענין ריכוז המחסנים והאספקה, יש לברך על כך. משום שעד כה היו נחקלים בקשיים עצומים ודבר זה היה עולה למדינה סכומים עצומים. זהו דבר שתובע מאחזנו הסדר רציני מאד.

מחקר ותכנון. אני החשיבה מאד את המסוקל
הזו. אנו יודעים שכיום בתוך ישנם 30 אלף ילדים שלא הגיעו לסוף
מסגרת היננות ולימודים. מספר זה כולל את הילדים שפוזבו את החי-
מסור, וקשה הם ללא השגחה. ולכן, צבוינו צריכה להיות במחקר ותכנון
יטודים.

היכון למשרת קובעים: התורה נהר דברה על כך
ונני אומרת שהמשרת היתה קלה ודי. כל הקורסים היו מזורזים, וזה
על גמס רב למדינה. נחשו, מאשר ישנה סמביליזציה מטוימת, אנו
אריכים להגיע למשרת קובעים בבית פטר גבוה.

לדעתי, שתי החלקות: מיסול במשפחה ומיסול בילד
ובנוקר, הקטר טביניהן צריך להיות הדוק מאד.

גני ילדים ומקונות יום, זוהי פרש כאוהב מאד,
ואינני יודעת מה להוסיף על הדברים שנאסרו כבר.

בענין הגישה למוסדות פילנטרופיים. זהו נגע
על בשרנו, שאישוב איננו טובל אותו, ואף איננו ראוי בארצות הגולה.

אני מתנגדת לכל שיטה המפרונז' **שחבר הכנסת אלממן**
מקלה על נס. אין זה סדרון. כולנו זוכרים את דברי חברנו הסנות הכרמלי,
במשור: מדוע לא ישאר הזקן וקרוב המשפחה? יוני אומרת, כי בשנין זה
לא זק שלא יארנו קרובי חיים, כי את נסוגנו אחר. אותו כבוד ודרך
זרע, אותו היתם הטוב שאריך להיות אצלנו, אינה ממוסחים. צריך ליצור
דעת קהל אשר כל אחד ראוי ישאף לעצמות. זהו ענין של אבות ובנים,
של אבות זקניה וכל זקניה, והמסורת הזו של משפחה מלומדת איננה להוסיף
זרע דרך חוק. על כן, בני בועה זו, שהיא לזיקנה צריכה להיות
מבורית, ולא כפי שאמר יו"ר הוועדה, שיטה של ספרונז', משום שדרך זו
אינה נכסית. סדרות אלו אינן קצרות למטה זו. ואנו צריכים לשאוף
לעקור את הרוח המילנטרופית הזו.

אנו יו"ר אלממן: דברתי על ספרונז' לגבי מוסדות שונים והמועצקים
על חשבון האיגוד.

אני חושב כי בזה נסתיימו השאלות. ועתה, סגן
שר המסד ישנה על השאלות.

מגן שר המסד י.ש. רוזנברג: לשאלותיה של חברת הכנסת נצר ברצוני
לקנות: בשירותים כלליים לשירותים
סוציאליים אין הפרדה מקצועית. כלומר, איננו יכולים לקבל את הכלל
שעובר עלוב אצלנו, איננו בעל מקצוע. לא כך הוא הדבר, אלא, חלקנו
את המשרד לשנים, מבחינה טכנית. ישנם דברים בשירותים הלליים שהם
לגמרי טכניים, אדמיניסטרטיביים. לדוגמה: כתבניות, ארכיב - אלה הם
דברים טכניים גרידתיים. וישנם דברים אחרים, שהם מין קומבינציה של אדמיני-
סטרטיב ומקצוע. אסילו בשאלת המסקה, מהיב בעל מקצוע.

אני מקוה שמתלקת המנגנון האשר לנו את המהנדסים
שקבענו כהן. גב' ב לוך למשל, שהיא ראש המגף למיסול בילד, הנה בעלת
נסיון ומקצועה זה, גולם לא היתה שום ענין ביוז למשרד זה
הז מאד. וברו זה צריך להיות שייך לביטוח ואמסקה, והמהנדס שם יתן
את תומתו.

איננו מסניפים כאן עובדות מוציאליות. אנו נדרוש מהמשרד הפילנתרופי לשפר את המצב, את התנאים וכו'. זהו ענין של איש מקצוע.

לדעתנו, מפקחת יכולה לפקח על שתי מעבדות בבת אחת. חלוקת המחוזות תהיה בשיתוף פעולה עם הערים.

בקשר למה שנאמר מה על פושטי יד, זוהי תבטיח הקשה והכאובה ביותר. היות שנה עלי יהודי אחד וביטש את עולמנו לקבורת מקריה מוציאליות. אמרתי לו, כי אין לנו בתקציב המטד מקיף כזה, ואף בתוך לא כתוב שיש לנו הושות והמכונות למטל גזה. אך את היה חוק האומר שהמשתתף תינתן לקבור את מה, ואם משרד המעד - חוץ תקופה זו - נמצא במימול באותה משפחה, אז היה על משרד המעד למטל גם בקבורת האם של המשפחה. כפי זמרת, זוהי בעיה כאובה, וזוהי גם בעיית הקיפה.

זאת רעוד: ענין חיוב הילדים לחמוך בהורים, ולהיפך - זהו ענין מעורפל, ועל כה משרד המעד ממטל במשפחות שלהן בנים אמידים, ובענין זה איננו יכולים לעשות מאומה.

אני מקווה כי בזמן המגרה, המועצה המוציאלית תקום ותפעל.

בקשר למתכנים: כגון מוכרות להיות שיתוף פעולה. הודעתה לכל המחלקות שלא נוכל לסבול את לא החיה שיתוף פעולה. אמרתי המרכזי יתן הוראות דרך מחלקה זו או דרך מחלקה אחרת, וכולן תתזרנה למשרד המרכזי. זה יקל הרבה מאוד על ביצוע העבודות. נאמשר גישה נוחה, מהירה.

המימול בעולה. חברת המנסח נצר העלתה את התביעה הזו, ואני רואה שישנה אי-הבנה. אף לרגע לא חשבנו כי אין לעולה בעיות מוציאליות. ואין דבר זה אומר שהמימול ירוך להיות ע"י אנשים ממחלקה אחרת. אותה עובדת מוציאלית נכנסת מבית זה לבית שני, והיא יודעת איך למטל במשפחות. עליה להביא שהגישה צריכה להיות גמישה ומיוחדת. אנו אומרים שעובדת המטל גם בחושב וגם בעולה, משום שיש לה אותו נסיון של עבודה.

גני ילדים ומעונות יום. זוהי שאלה של תכנון. מחלקה זו לא תהיה במחוז, אלא תהיה בעיקר במשרד הראשי. אנו אומרים, שהמשרד הראשי צריך לקחת את היזמה לידיו, זהו ענין של פיקוח, ובעיקר פיקוח מוציאלית.

ישנה גם בעיה של מימול בילדים עזובים, שלא באים מהמשרד. ובילדים אלה צריך לדעת כיצד למטל.

בקשר לתחנות הילד. לימוד העבודה הזו בא מחוץ נסיון. זוהי עבודה ספייציאלית, ועליה הוחלט בוועדת משנה וגם בוועדת לבון. ישנו גם מימול ספייציאלי, ואמרנו כי זה לא שייך למשרד הבריאות. גני מודה, כי מימול זה הוא מוציאלית ולא ספייציאלי. אינני רוצה להרחיב את הדיון על נקודה חלשה זו, אבל אעמוד על בעיות הרבה יותר קשות כמו, הזנה.

את מחלקת ההזנה מוציאים מידינו. הודעתנו על כך לנציגנו בוועדת המשנה שלא ישתתף יותר בדיונים שם. ובשיבה האחרונה של העדה המשנה אמרנו, כי אנו מוכנים לדון על כל הענין הזה בהיקף המלא. אנו אומרים, אם תושבים רק כיצד להוציא מאתנו את המחלקות, אזי אנו איננו מקבלים את זה כדבר ריאלי.

גני ילדים: באנו לידי הסכם עם משרד החינוך, שהפיקוח הפדגוגי יהיה בידי משרד החינוך, ותהיה תמיד שיתוף פעולה בינינו לבינם. וזה ראש ועדת המשנה: איננו מסכים

להסכם זה, משום שאז חויב סבל זה צריך לעבור למשרד החינוך, והוא רוצה לערער על כך.

מוסדות זקנים. ניסינו והתחלנו באיזה שהוא מיסוד, ובאנו לידי הסכם עם כמה מוסדות, שאם יעשו שיפורים במוסדותיהם, ניחן להם איזו שהיא הקצבה ונגדיל אותה מדי פעם בפעם. מכמה מוסדות ניחנה הסכמה כזו. אנו משתתפים עם הלשכות. בבני-ברק למשל, קיים מוסד יפה מאד והוא גם יקר. באנו לידי הסכם איתם, שבמקרה שסוציאליים חט יקבלו אחוז מסויים של מקרים, ויחזיקו אותם בסכום מינימלי, בהתאם להסכם.

בענין הטיפול בעולה חדש וחולב ותיק. אנו מטפלים רק בעולים חדשים. עולה חדש מקבל סידור, ואדם שנמצא בארץ 15 שנה, לא מגיע לו סידור. לדעתי, זה לא לניחן עכשיו.

נקודה נוספת: בית ספר סוציאלי. אחמול אמרתי שבדעתנו לבטל את הקורסים המזורזים, אך לא אמרתי מדוע. הגישה הזו באה מתוך הנימוקים שנשמעו היום. אנו יכולים להסתדר עם העובדות הסוציאליות, ואנו עומדים בפני מיטורים. לדעתנו, אנו צריכים לדרוש רמה מסוימת מהעובדים הסוציאליים. אולם, במקרה שנעמוד טוב בפני עובדה של עליה, כפי שעמדנו לפני זמן מה, אזי לא תהיה לנו ברירה אלא להתחיל טוב בקורסים מזורזים.

יש לנו מו"מ עם האוניברסיטה, שביח"הספר הסוציאלי יהיה לו "דגרי", ויעמוד על רמה גבוהה.

דרישתנו היא שביח"הספר הסוציאלי יהיה ביח"הספר גבוה במלוא מובן המלה, שידריך ויוציא עובדים ועובדות שיהיו לפאר המדינה.

אני מודה למר רוזנברג על טקירתו.
אחרי מגרת הפסח נימגש שנית.

היו"ר א. אלטמן:

הישיבה נפתלה בשעה 14.00.